

**Denne side handler om
Georg Brandt
(1830-1889),
grosserer og dansk konsul
i Amsterdam.
Alene-far til sin datter.
Ven med H.C. Andersen.**

I en smuk gade med kanaler, i et dejligt hus med have bagved boede Georg Brandt i Amsterdam. Måske som her? Turistfoto.

Georg Brandt og Sara Geertrui Margaretha Brandt, f. van Eeghen

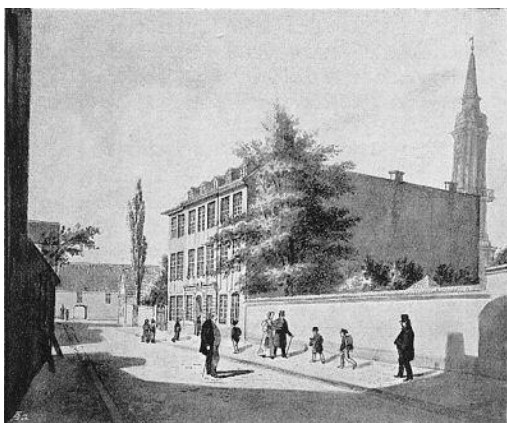

Min tipoldefar August Frederik havde mange brødre. To af dem, brødrene Georg og Andreas Ludvig Brandt, slog sig begge ned i Amsterdam og giftede sig med to søstre, døtre af den rige familie van Eeghen. Georgs kone, Sara, døde kun 29 år gammel, kort tid efter at have født deres andet barn.

De to brødre Brandt samt deres børn kendte H.C. Andersen, som de i 1866 og 1868 var vært for i hver deres hjem i Holland. Der findes en del breve mellem H.C. Andersen og brødrene Brandt. I Amsterdam mødte Brandt-brødrene tidens fremtrædende personligheder, både hollandske og danske på gennemrejse.

Georg Brandt blev født på Christianshavn i København 27. feb. 1830 og døde 1889 i Amsterdam i Holland. Han blev døbt i Vor Frelser Kirke 12. april 1830. Kun 5 år gammel mistede han sin mor, [Magdalene Brandt, f. Stallknecht](#), men hjemmet var fuldt af de mange [søskende](#), og hans efter sigende livskraftige og kloge far, grosserer [Johannes Hegelund Brandt](#), har nok forstået at passe på sin familie. En tante, Nancy Schultz, født Brandt (f. ca. 1797), var husbestyrerinde i hjemmet på Strandgade 45 på Christianshavn. Georg gik i Borgerdydsskolen sammen med sin et år ældre bror, [Theodor Rudolf Brandt](#), i hvert fald indtil faderens død i 1840, hvorefter brødrene fulgtes til Den Bartholinske Opdragelsesanstalt, hvor de opholdt sig ved folketællingen 1845.

Borgerdydsskolen fra 1837 på Christianshavn i Wildersgade 5-9, hvor Georg Brandt og hans bror Theodor gik i skole. Vor Frelser kirketårn ses i baggrunden. Borgerdydsskolerne havde i stor grad erstattet de gamle latinskoler i 1700tallet i takt med, at det rige og betydningsfulde borgerskab havde brug for at få deres børn uddannet i praktiske færdigheder som regning, handel og jura fremfor i latin, græsk og bibellæsning. De rige borgere gik sammen om at opføre skolerne rundt om i landet - det blev smukke bygninger i klassicistisk stil.

Lavering, første halvdel af 1800tallet. Kbh.s Bymuseum.

Det vides ikke nøjagtigt, hvornår Georg Brandt eller hans 10 år ældre bror tog til Amsterdam, men født ind i et københavnsk grosserermiljø har forretningerne nok trukket. Begge brødre har åbenbart været velstillede nok til at begå sig i de bedste kredse i Amsterdam. De har i hvert fald kunnet møde og gifte sig med døtre af familien van Eeghen, en umådeligt rig og anset Amsterdam-familie.

Georg kaldes både grosserer og købmand. [Broderen Andreas](#) blev dansk konsul i Holland, en stilling som Georg overtog efter hans død i 1882. Via denne stilling har de mødt tidens mest interessante personligheder og kunstnere, når de kom til Amsterdam på gennemrejse. Begge brødre havde smukke hjem - vi ved, hvilket hus Andreas Ludwig boede i, for H.C. Andersen skriver adressen - men præcis hvor Georg boede, vides ikke pt.

Akvarel fra 1850 af kanal-gaden Heerengracht i Amsterdam, hvor Georg Brandt færdedes hos sin bror og sine svigerforældre. Billede fra Amsterdams Stadsarkiv.

Georg giftede sig 15/8 1856 i Amsterdam med **Sara Geertrui Margaretha van Eeghen** f. 4/1 1830 i Amsterdam, d. 29/1 1859 i Amsterdam, 29 år gammel. De fik sønnen [Theodor Johannes Brandt](#), (15/9 1857 - 6/10 1857). Den lille søn blev altså kun 3 uger gammel. 1½ år senere fik de en lille datter, men hustruen Sara døde kun 19 dage efter hendes fødsel. Georg giftede sig ikke igen - i H.C. Andersens breve figurerer ingen fru Brandt, der omtales kun Georg Brandt og hans dejlige, lille datter, opkaldt efter moderen Sara.

Datteren var:

[Sara Geertrui Brandt](#), f. 10/1 1859 i Amsterdam, d. 10/3 1946 i Blonay (Schweiz), 87 år gammel. Gift 25/9 1888 med konservator ved Rijksmuseum i Amsterdam, Jacob Friedrich Eduard de Neufville (f. 29/1 1857 Frankfurt am Main, d. 7/9 1942 Blonay, Schweiz).

Georg Brandt var vært for H.C. Andersen i sit hjem 30/4 - 7/5 1868. De kendte hinanden i forvejen fra Andersens besøg i Amsterdam i 1866, hvor han da boede i godt en måned hos [broderen Andreas Ludvig](#). H.C. Andersen skriver hjem i foråret 1868 og fortæller, at Georg Brandt holdt et middagselskab til ære for ham, og at Georg Brandt læste eventyret "Det er ganske vist" op på hollandsk. Straks efter læste H.C. Andersen det selv op på dansk, så at gæsterne kunne høre det på originalsproget. Champagnen var sprunget, og Andersens skål blev drukket.

Georgs 9årige datter Sara har gjort et vist indtryk på den aldrende digter, der fortæller, at Sara allerede talte udmærket dansk. Andersen sendte hende i flere omgange bøger og historier med posten - og dette lille vers skrev han til hende:

Ved Middagsbordet
Glasset nu jeg løfter op
Skaalen? Veed I vel for hvem?
Husets lille Rosenknop
Solskin i sin Faders Hjem
Sara!

Amsterdam 6 mai 1868

Lille Sara Brandt havde en overgang arkæologen Vilhelm Boye som huslærer. Efter direktørskiftet på Museet for Nordiske Oldsager 1865 havde han ingen stilling, og for at hjælpe Boye skrev H.C. Andersen 20. dec. 1867 til Georg Brandt og anbefalede ham som huslærer. Den 26. dec. kom der svar, at Georg Brandt gerne modtog Boye i Amsterdam. Dagen efter talte H.C.A. med Boye, og 21. januar 1868 var der afskedsmiddag for Boye hos Edvard Collin. Dagen efter rejste Boye til Amsterdam og var huslærer for Sara indtil maj 1868.

H.C. Andersen skriver videre om modtagelsen i Amsterdam i et brev til grevinde Thyra Frijs-Frijsenborg, Amsterdam den 17. febr. 1866:

(...) I Amsterdam blev jeg på banegården modtagen af brødrene Brandt, begge danske mænd og, som det synes, ganske velhavende købmænd (...)

H.C. Andersens dagbog 27. februar 1866:

Det er Georg Brandts Fødselsdag i Dag; foræret ham mit store Photographie-portræt og skrevet derpaa til min Ven Georg Brandt gennem mange Aar en hjertelig Hilsen paa en lykkelig 27 Februar. H. C. Andersen. Amsterdam 27 Februar 1866.

Brev 17. januar 1871 fra Georg Brandt til H.C. Andersen.

Brevet er oprindeligt skrevet på hollandsk.

Tak for forsendelsen af en bog til min datter Sara. Min bror Andreas Ludwig og svigerinde vil måske rejse St. Petersborg til påske som medlemmer af den Evangeliske Alliance med et andragende til kejseren med henblik på at løse den herskede gudstjeneste-strid for visse lutheranere i Lithauen. Andreas* er forlovet med en frk. Labouchere fra Rotterdam . Han studerede i Leiden. Kan De måske huske den lille van Hengel, der havde en stor malerisamling, som han var ret ked af at opgive . Han giftede sig sidste år og fik for nylig tvillinger, men har nu haft det uheld at være gået fallit med et underskud på 500 000 Rdl. Han har været involveret i for mange ting i Ostindien. Den gamle jomfru Decreuze er stadig hos mig og er god ved Sara.

*) Andreas = nevøen Andreas Hegelund Brandt, søn af [Andreas Ludwig B.](#)

Oversættelse: KKB. Se det hollandske brev her: <http://www.andersen.sdu.dk/brevbase/brev.html?bid=21418>

Brev 23. juli 1871 fra H.C. Andersen til Georg Brandt:

"Rolighed" ved Kalkbrænderiet 23 Juli 1871

Kjære Hr. G. Brandt!

Min hjerteligste Hilsen til Dem og den kjære Frøken Sara. Jeg skrev Dem og hende til i Foraaret; om jeg erindrret ret sendte jeg min Skrivelse med Professor Holst som da reiste gjennem Holland. Fra Dem, kjære Ven, har jeg ikke hørt i lang Tid. Jeg reiser imorgen, om Gud vil, op til Norge, hvor jeg ikke før har været, dog om en Maaned vil jeg igjen være i Danmark; tidligere modtager De vist heller ikke dette Brev, som overbringes af en talentfuld Landsmand, Maleren Pjetro Krohn, jeg tillader mig at anbefale ham til Deres venlige Deeltagelse under hans Ophold i Amsterdam.

Van Kneppelhout med Familie har besøgt mig paa "Rolighed"; jeg tænker at træffe sammen med ham paa Reisen gjennem Sverrig.

De hjerteligste Hilsener til den kjære Sara og hendes ældre Veninde.

Deres hjerteligt hengivne

H. C. Andersen

Familien van Eeghen:

Jan van Eeghen (1789-1838) og hustru Susanna Jacoba, f. Kool (1792-1851), forældre til 13 børn, heriblandt Sara og Deborah, de to søstre, der giftede sig med to Brandt-brødre.

Våben for slægten van Eeghen.

Georgs hustru, Sara, var født van Eeghen i Amsterdam og var ud af en meget velhavende slægt af købmænd og bankier'er. Familien var protestanter og udvandrede fra Ontario. De var tillige kunstmæcener og kulturelt interesserede.

I Amsterdam eksisterer familiefirmaet stadig, nu på 14. generation.

Sara van Eeghen var datter af Jan van Eeghen (1789-1838) og Sussanna Jacoba Kool (1792-1851).

Saras søster, Deborah, giftede sig med Georgs bror, [Andreas Ludwig Brandt](#).

Kilder:

H.C. Andersen Centret (breve).

www.andersen.sdu.dk/brevbase

Kirkebog for Vor Frelser sogn.

FT 1840, Strandgade 45, Chr.havn.

Kirsten Stallknecht: *Slægtsbog over nogle af efterkommerne i mands og kvindelinje efter skræddermester Johann Christoffer Stallknecht*, udg. 2006.

Fund og Forskning, Bind 18 (1971) FUND OG FORSKNING

H. C. ANDERSENS BREVE TIL ROBERT WATT 1865-1874

ved H. Topsøe-Jensen

Hollandsk slægtssite: genealogie.nl/amsterdam. "Alt begynder med Amsterdam".

Wikipedia om borgerdydsskoler.

"Mit Livs Eventyr" af H.C. Andersen, bd. 2, s. 361,499 og 523. Gyldendal.

Denne side er oprettet den 18. december 2011. Sidst ændret 26. sept. 2012.

Georg Brandt er ikke nævnt i bogen "Silhuetter af en Slægt".